

Instytut Pamięci Narodowej - Gdańsk

<https://gdansk.ipn.gov.pl/pl2/aktualnosci/97278,Historia-niezaleznych-obchodow-Swieta-3-Maja-w-Gdansk.html>
27.04.2024, 09:07

Historia niezależnych obchodów Święta 3 Maja w Gdańsku

Tradycja niezależnych obchodów Święta 3 Maja pod pomnikiem króla Jana III Sobieskiego w Gdańsku sięga 1979 roku.

Kilka miesięcy wcześniej, bo 11 listopada 1978 r. w tym miejscu zorganizowano manifestację w rocznicę święta odzyskania niepodległości. Obchody rozpoczynała Msza święta w Kościele Mariackim w Gdańsku, skąd przechodzono pod pomnik na Targu Drzewnym. Kiedyś na pytanie dlaczego akurat pod tym pomnikiem się gromadziło, Arkadiusz Rybicki wprost odpowiedział, że dlatego, że był on położony najbliżej kościoła. A że postać króla jest też mocno związana z polską historią, to tym lepiej.

Tradycję niezależnych czy opozycyjnych obchodów w Trójmieście rozpoczęło środowisko WZZ Wybrzeża organizując w grudniu 1977 roku (potem w 1978 i 1979) uroczystości upamiętnienia masakry Grudnia 1970 pod II bramą Stoczni Gdańskiej. Po obchodach 3 maja 1980 r. SB zatrzymała, a kolegium ds. Wykroczeń przy Prezydencie m. Gdańska skazało na 3 miesiące aresztu Dariusza Kobzdeja i Tadeusza Szczudłowskiego przemawiających do zgromadzonych pod pomnikiem.

3 maja 1981 r. doszło do oficjalnych obchodów święta 3 Maja pod pomnikiem Jana III Sobieskiego z udziałem licznych delegacji NSZZ "Solidarność" z Lechem Wałęsą na czele. W stanie wojennym ludzie, którym bliskie były ideały zdelegalizowanej "S" przychodzili na Targ Drzewny. 3 maja 1982 r. ZOMO próbowało nie dopuścić do niezależnej manifestacji atakując zebranych, co skończyło się regularnymi walkami na ulicach Głównego Miasta i sporą liczbą osób zatrzymanych i aresztowanych.

Trzeba pamiętać, że niezależne obchody Święta 3 Maja organizowano także i w innych

miastach Polski, jak na przykład w Toruniu pod pomnikiem Mikołaja Kopernika.

[Link do audycji](#) o niezależnych obchodach Święta 3 Maja w PRL (wywiad z dr. Arkadiuszem Kazańskim z Oddziałowego Biura Edukacji Narodowej IPN w Gdańsku)

Fot. Robert Krygier

Fot. Robert Krygier

Fot. Robert Krygier